

XXXII. EBICYKL
Česko-Slezsko-Moravský Kladskostroj
Memoriál Daniely Setteyové

(25. VII. - 2. VIII. 2015)

Připomínka: **Vladimíra Karla** (- 1989)
 Marka Vorla (- 1991)
 Róberta Rosy (1. 6. 1964 - 23. 7. 1994)
 Václava Slavíka (2. 9. 1943 - 15. 9. 1998)
 Lišáka (Fotografa) **Oldřicha Navrátila** (21. 9. 1952 - 9. 3. 2005)
 Kouzelníka Žita PaeDr. **Josefa Bartošky** (6. 5. 1950 - 18. 10. 2006)
 Dušana Krchy (11. 3. 1953 - 17. 12. 2007)
 Freddyho Vavříka (25. 12. 1942 - 11. 8. 2010)
 Kosmasky **Ing. Evy Krchové** (24. XI. 1953 - 1. IV. 2012)
 Ottakara L. **RNDr. Karla Hájka** (9. 1. 1953 - 6. 3. 2014)
 Mgr. Daniely Setteyové (30. 8. 1954 - 1. 10. 2014)

Ebiprolog (So 25. 7.)
Praha, Hostivař - Liberec

Letošní přípravu jsem po loňském debaklu zintenzivnil, takže před startem jsem měl najeto 1 450 km. Svého ebifavorita De Luxe jsem počátkem července dodal do STK Hydromechanikovi II., abych neměl problémy s přejímkou stroje na startu.

Přes veškeré úsilí Cykloradky nebyla žádná šance na rezervace pro bicykly z Prahy do Liberce nebo aspoň do Turnova, navíc se České dráhy rozhodly letos v létě na všech hlavních tratích zorganizovat dlouhodobé výluky. Proto jsem uvítal nabídku Hydromechanika II., že jeho snacha pojedje s námi v jejich dodávce, do níž se kromě jeho samotného ještě vešli nejen Královna, Dalimil a já, ale hlavně naše kola i bágly. Startoval jsem tedy přímo z domova, kde mne dodávka vyzvedla v sobotu po 14. h a jeli jsme hladce po boleslavské čtyřproudovce s tím, že Cykloradce vezmeme bágel kousek za Mnichovým Hradištěm, což se neuvěřitelně přesně stalo na sjezdu v Březině. Pak jsme královskou jízdou dojeli do Liberce, který jsme důmyslně prokličkovávali až k Základní škole Barvířská, která je ovšem v ul. Proboštská, ale to nás nezmátlo. Do školy už před námi dorazilo od rána mnoho ebipiklů, aby mohli vyjet na náročný Ebiprolog na Ještěd a zpět, neboť to byla oblíbená trasa Ottakara L. Počasí bylo téměř ideální, což v letošním parném létě byla vítaná výjimka.

Sám jsem se nejprv ubytoval, a pak začal shánět po nějakém jídle. Nebyl jsem sám; začali jsme plenit pizzerii se zahrádkou poblíž centra města a vystřídal se nás tam posléze hodně. Slavnostní zahájení ročníku se uskutečnilo ve škole ve 21.30 h. Tam jsem také představil filmaře ze Slezské univerzity v Opavě, kteří pod vedením Mgr. Martina Petráska nás provázeli některými úseky letošního ročníku a pilně filmovali. Nejvíce jsem si to užil sám, protože mi postupně na mého ebifavorita přilepili na trubky rámu a řídítek kamerky, které snímaly kdeco. Skoro jsem si říkal, že bych byl měl na kole mít cedulku "*Tento prostor je snímán kamerovým systémem*".

V nulté etapě jsem ujel stylově přesně 0 km.

I. etapa (Ne 26. 7.): Karla Hájka *Liberec - Turnov - Jičín*

Ráno nás čekal náročný přesun k Ottakarce kvůli poměrně složitému průjezdu Libercem, a v závěru výplazu pod Ještěd. Při ranním natírání krémem proti opálení se mi krém dostal do očí, takže jsem si je musel asi 20 minut vymývat, ale marně. Pak mne zachránili filmaři, když mi kameraman půjčil své umělé slzy, a to aspoň na jedné oko pomohlo. Tím pádem jsem přijel k Ottakarce mezi posledními. Ottakar K. a její pomocnice Linda mi ale různé dobroty obětavě schovaly. Ocenil jsem, že ty nejlepší kousky musely před žravými ebipikly chránit vlastními těly. K mému úžasu bylo kolem jejich domku skutečně rozprostřeno neuvěřitelné množství ebipiklů. Všichni jsme klepali kosu, protože holt na horách je jiné podnebí než v downtownu Liberec. Snídani v trávě jsme zakončili pietní vzpomínkou na Ottakara L., jenž to měl ze svého domku na Ještěd opravdu kousek, a byla to jeho oblíbená trasa. Těžko se nám loučilo s pohostinností Hájkovic rodiny, které kromě Lindy ještě obětavě sekundovala Boženka, která kvůli tomu vyjela na trasu za ranního šíráni. Mimochodem, Linda měla velkou smůlu, protože se na letošní ročník tak těšila, a nakonec kvůli indispozici nohy nás jen mohla kousek doprovázet autem, ale ne na bicyklu.

Vyjížděli jsme od Hájků až před 11 h, naštěstí po cyklotrase, a profrčeli kolem proslulé věznice Minkovice. Plánovaná návštěva hvězdárny v Javorníku odpadla, protože se majitel omluvil, ale nakonec jsme byli rádi, že ranní časový skluz se tím podařilo stáhnout. Projížděli jsme líbeznou krajinou přes Hodkovice nad Mohelkou a Malou Skálu a znovu po cyklotrasách až do Turnova. Městem jsme museli trochu kličkovat, a ještě nás zdržela houkající sanitka. Hvězdárna, která byla našim cílem, je stylově na kopci, takže ten závěr byl opět docela náročný, ale počasí bylo příjemné, takže ve 14 h jsme už byli na hvězdárně, kde nás přivítali místní hvězdáři vedení panem Alešem Majerem. Jako zvláštní bonus jsme tam zažili setkání s Ebicyklem Slovenských Astronomů (ESA), i nastalo vzájemné fotografování a dokonce výměna trička za Ebiknihu. ESA jel letos Čechy v protisměru, takže jsme je ve shodě s MOKODEBEM upozornili na jejich omyl. Z Turnova jsem vyrazil v 15.45 h na Mladějov, po cestě vlevo krásně dlouho vykukovaly Trosky, což je opravdu malebná zřícenina; škoda, že se už dnes takové nestaví.

Jelikož se připozdívalo, tak jsem v Zámostí opustil trasu a najel na silnici I. třídy z Mladé Boleslavi do Jičína. Byl tam naštěstí vyznačený odstavný proužek, takže jsme uháněli na Jičín. Dokonce jsme se správně zorientovali ke hvězdárně, která je docela rafinovaně ukryta za trasou hlavní silnice. Dorazili jsme tam v 18.15 h. Čekal nás pan Lukáš Příbyl a jeho boys. Měli pro nás připraveno vodní občerstvení, ale také prezentaci o své hvězdárně a její zamýšlené rekonstrukci, která už vlastně probíhá. Dívali jsme se také na Slunce jejich dalekohledem a v 19 h jsme pokračovali do města, kde jsme měli pozoruhodné ubytování v centru přímo na Valdštejnově nám. v domě čp. 99. Bicykly zůstaly dole ve dvoře a my jsme byli ubytováni v patře, kam se šlo po takových vnějších železných schodech. Dostal jsem přepychové ubytování na polštářích kanape na průchozí chodbě, což se hodilo filmařům, když pak ráno natáčeli, jak vstávám, ale neprobouzím se, což je taková má ranní specialita.

Než jsem se po dojezdu usalašil a umyl, bylo už dost pozdě, takže nastal problém, jak se najíst. Šli jsme spolu s Dalimilem, a někdo nám poradil pizzerii, kterou jsme našli a

kteřá byla ještě v plném provozu, takže mne Dalimil pozval na večeri a najedli jsme se náramně. Spal jsem jako dudek.

II. etapa (Po 27. 7.): Matyáše Brauna *Jičín - Miletín - Dvůr Králové - Havlovice*

Z Jičína jsem vyrazil jako jeden z posledních v 9.45 h a jel směrem na Dřevěnice, která je proslulá od r. 1954 obřím volejbalovým turnajem, k čemuž tam mají 10 antukových kurtů. V r. 1987 se turnaje účastnilo neuvěřitelných 589 družstev. Pak jsme projížděli Lázně Bělohrad, kde se narodil významný český astronom Prof. RNDr. Emil Buchar, DrSc. (1901-1979), první český objevitel planety (1055) Tynka v r. 1927 a první vědec, který z pohybu umělé družice Sputnik 1 zpřesnil údaje o zploštění Země. Má na svém rodném domku pamětní desku, Ebicykl už kolem ní projížděl v r. 2004, a dokonce jsme se u ní fotili, ale tentokrát jsem si nemohl vzpomenout, kde je ta správná ulice. Teď už to vím: Horní Nová Ves 67. Nicméně po panu profesorovi je pojmenována planeta (3141) a v Praze 13 ulice. Pan profesor se také klíčově zasloužil o to, že jsem mohl po fakultě nastoupit do aspirantury, kterou mi kádrováci odmítli povolit.

Pak jsme pokračovali na Miletín, kde se pro změnu narodil spisovatel Karel Jaromír Erben (1811-1870), autor prvního českého horroru *Kytice*. Mají tam na výpadovce nádhernou cyklostezku v parku souběžně s hlavní silnicí. Před sebou jsem viděl pozoruhodný úkaz, bruslaře in-line, jak před sebou jedá rychle tlačí kočárek s miminkem. Vůbec jsem ho nemohl dohnat, ale cyklostezka končila, takže bruslař se otočil a jel v protisměru. Když mne míjel, tak jsem užasl: byla to totiž bruslařka-maminka toho nemluvněte, takže přechodník měl být jedouc... Ona prostě trénovala s kočárkem, jako když Emil Zátopek trénoval ve vojenských bagančatech.

Po výjezdu z městečka jsme váhali, kudy z nudy, ale nakonec jsme to vzali na Horku a Doubravice, kde jsme měli s ljušinem polední pauzu na jídlo ze zásob. Pak jsme sjeli do Dvora Králové a celkem rychle se městem promotali na Labskou cyklotrasu 2. Krásně se nám jelo do té chvíle, než si někdo všiml, že za námi se plíží stěna velkého lijáku. Nasadili jsme ostré tempo kolem 25 km/h, a opravdu jsme tomu lijáku dokázali ujet. Do Kuksu jsme ovšem posléze jeli tak uzounkou cyklostezkou, že byla akorát tak široká jako pláště mých kol. Dorazili jsme k restauraci pod špitálem ve 14 h, a tam si mne zase odchytili filmaři. Nicméně jsme se v té restauraci stihli najíst, ale bylo vidět, že se tam z hostů stahuje kůže zaživa, jak ty porce byly ubohé. Obsluha svou řečí těla naznačovala, abychom co nejrychleji uvolnili stoly pro oškubávání dalších pocestných. Kuks je totiž od letoška po velké rekonstrukci přístupen veřejnosti, takže zájem turistů o prohlídku se mnohokrát zvětšil.

Po hrbolatých kočičích hlavách jsem kolem 15.30 h vyšel pěšky z údolí Kuksu na hlavní silnici č. 37, ale vzápětí jsem z ní odbočil na Chvalkovice, Hoříčky a Libňatov. V solidním krpálu mě filmovali filmaři, když předtím na mého favorita navěsili asi tak patnáct kamer, které mj. snímaly mé cyklistické tretry a také terén přede mnou. Šlapal jsem do kopce rychlostí asi tak 6 km/h, takže jsem zhluboka dýchal zplodiny z motoru auta, které jelo pochopitelně v nízkých otáčkách na jedničku. Ve vyklopených zadních dveřích seděl po celou dobu v kufru auta kameraman. Z Libňatova už to bylo z kopce, dojel jsem na křižovatku v Havlovicích, kde zrovna šel shodou okolností náš místní ubytovatel, takže

mne navedl na přepychové bydlení v místní ubytovně pro turisty. Měl jsem pokoj se 4 postelemi, takže jsem mohl ubytovat i Starší Práče, Mistra Blatnického a Zeměkollára.

Večeřeli jsme ve sportovním areálu, kde při čepování piva došlo k zajímavému zajisté přírodnímu úkazu. Zatímco první pivo do čisté láhve stálo 17 Kč, tak druhé pivo do téže láhve už 23 Kč, ačkoliv na vývěsce byla stále původní cena. Brífink se odehrával v tělocvičně, která byla součástí ubytovny. Pak jsme zalehli a ovšem v té naší minipartě ještě dlouho potmě v postelích kecali o klíčových otázkách naší civilizace a stavu vesmíru.

III. etapa (Út 28. 7.): Dientzenhoferova

Havlovice - Rtyně v Podkrkonoší - Hronov - Police n. Metují - Broumov

Z Havlovic jsem vyrážel v 9.15 po snídani opět na tom sportovním hřišti směrem na Rtyni v Podkrkonoší, kam jsem dorazil v 10 h, a odbočil z trasy navštívit vdovu po významném českém astronomovi amatérovi Oldřichovi Středovi (1924-1994). Ten si u své chalupy nad Rtyní postavil společně s Jiřím Drbohlavem hvězdárnu s reflektorem o průměru 0,8 m, což byl v té době po ondřejovském dvoumetru největší čs. dalekohled. Paní Středové se blíží devadesátka a žije v domku se svou již více než devadesátiletou sestrou Helenou. Jejich vitalita mne vždy inspiruje. Probrali jsme, jak jde život, a pak jsem se vydal před 11. h do dlouhého stoupání směrem na Bohdalov. Počasí bylo optimální, foukal větřík a asi tak 22 C. Odtamtud jsem pak bleskově sjel dolů do Hronova a odtud jsem odbočil na Žabokrký, kde byl dost silný provoz.

V Petrovičkách jsem se mohl od této silnice odpojit na Bezděkov opět do solidního kopce a tam jsem potkal Hillaryho a Eriku, kteří mne navedli na hvězdárnu, která už je na katastru Police n. Metují docela nenápadně v jakémisi sadu. Když jsme ve 12.30 h dorazili, bylo na hvězdárně už několik ebipiklů. ale většina dorazila až po nás. Přijela nás za chvíli pozdravit i paní starostka Police Mgr. Ida Jenková, která nám popsala, jak město žije velmi kulturně, a podporuje také svou hvězdárnu. Přivezla nám i přesně vybrané cyklistické občerstvení. Hvězdárnička je to docela útulná, jak jsme zjistili, když jsme se všichni vešli do domečku, v němž mají solidní 0,5m reflektor. Vešli jsme se tam proto, že přišla prudká dešťová přeháňka. Trochu mi to připomnělo zajímavý experiment Kouzelníka Žita, který kdysi na Slovensku testoval, kolik ebipiklů se vejde pod jeho rozestřený kouzelnický plášť.

Přeháňky nás na hvězdárně zdržely až do 14.15 h, kdy jsme se stejnou travní cestou vrátili na asfaltku a sjeli rychle do Police, kterou jsme se ovšem jen promotali, ačkoliv by tam bylo jistě co k vidění. Po těch přeháňkách vysvitlo slunko a mělo takovou sílu, že jsme jeli v docela nepříjemném dusnu. Mne hnalo vědomí toho, že budu mít v cíli večer dokonce hned dvě přednášky. Vyškrábal jsem se nahoru táhlým stoupáním až do výšky skoro 600 m a z vrcholu jsem pak měl nádherný výhled na Broumov a jeho okolí. Je to svérázná a divukrásná krajina. Sjel jsem pak hladce dolů, a protože už Broumov znám z exkurze v září 2014, kdy jsem tam měl přednášku a navázal kontakty s místním astronomickým kroužkem, tak jsem rozkopaným městem docela rychle našel cestu ke klášteru, kde jsme měli zamluvené ubytování. Dorazil jsem tam v 15.40h.

Jak se ebipikli sjížděli, nastaly určité logistické problémy s tím, že do pater kláštera se musí jedním výtahem na čip, kola naopak se ukládala do zamčené místnosti v přízemí, a také ubytování nás privilegovaných ebipiklů, kteří jsme měli zamluvené spaní v mnišských celách, šlo dost ztuhá. Teprve někdy po 17. h jsem se konečně dostal do své cely,

a musel jsem se zcivilizovat pro přednáškový večer, což mi zabralo dobrou půlhodinu.

Vyrazil jsem pak do města na centrální Mírové náměstí, kde jsem v září 2014 bydlel v hotelu Praha, že se tam rychle najím. Jenže jsem zvěděl, že restaurace hotelu funguje jen pro hosty tam ubytované. Obcházel jsem náměstí, a doufal, že zvětřím jinou hospodu, ale marně. Potkával jsem jen hloučky ebipiklů, kteří lačnili po večeri, ale nula bodů. Nakonec jsem v zoufalství povečeřel zcela nezdravě v cukrárně, protože čas přednášky se blížil.

Veřejná přednáška se měla odehrát v tzv. Kreslíně těsně u areálu kláštera. Organizátorem Science Café byl pan Jakub Šleis a téma znělo "*Život ve vesmíru*". Bylo plno, někteří ebipikli se vůbec nedostali do poměrně prostorného sálu. Začínali jsme chvíli po 19. h. Přednáška s diskusí trvala do 20.45 h. Po krátké přestávce jsem pak měl besedu se členy místního astronomického kroužku na téma "*Nepotřebná astronomie, aneb Jednou z ní vlády budou vybírat daně*", což jsme domluvili s vedoucím kroužku Vojtěchem Školníkem. Tím pádem jsem v Kreslíně končil až před 23 h. Cestou zpět do kláštera mne nečekaně oslovil dávný ebipikl řečený Půdabl, Václav Vašků, který na Science Café zavítal. Říkal, že by se možná příští rok vrátil na trasu po přestávce zvící 23 let!

IV. etapa (St 29. 7.): *Simulantská*

Broumov – Náchod - Týniště n. O. – Choceň - Česká Třebová – Zábřeh - Jeseník

Ještě před usnutím jsem si nachystal podklady pro etapu: *Broumov - Klodzsko -Jeseník*, ale brzy nad ránem se mělo vše změnit. Probudily mne akutní střevní potíže a prakticky jsem od 3. h do snídanež oka nezamhouřil, cestoval jsem neustále mezi svou celou a WC na konci chodby. Bylo mi tedy už před snídaní, kdy jsem si dal jen hořký čaj a suchý rohlík, jasné, že v tomto stavu nemohu sednout na kolo a ještě jet přes Polsko. I rozpomněl jsem se na příklad svého velkého vzora Simulanta a rozhodl jsem se, že pro tentokrát převezmu jeho roli. Martin Janata mi na svém mobilu vyhledal vlakové spojení do Jeseníku v délce 233 km s odjezdem v 11 h z Broumova s přesedáním v Náchodě, Týništi, Chocni, Č. Třebové, Zábřehu a od tamtud už přímo do Jeseníku. Bicykl jsem uložil do Vozové hradby a opatrně jsem se přesouval pěšky z kláštera na nádraží, které je v údolí prakticky na konci města. Času jsem měl náhle dost, ale jinak mi nebylo pochopitelně moc valně.

Vlaky na sebe kupodivu navazovaly, nic mi neujelo a do Zábřeha vše probíhalo hladce. Tam jsem však narazil na problém, kvůli kterému jsme vlastně museli nečekaně měnit trasu IV. etapy: rozkopanou železnici ze Zábřeha do Jeseníku, zavedena náhradní autobusová doprava. Byl jsem tedy rád, že jsem bez bicyklu. Na zábřežském nádraží měli ve vývěsce mapu železniční sítě ČR s vyznačením výluk na tratích. Byly na úplně všech hlavních tratích od Chebu až po Kyjov. Kde bere Správa železniční cesty na tolik zakázek naráz firmy a také náhradní autobusy, jest mi záhadou. Před odjezdem autobusu se z útrob zábřežského nádraží vynořila Královna s elektrokolem. Ta měla ovšem předem domluveno, že pro její kolo přistaví přívěs k busu. Nakonec to nebyl přívěs, ale malá dodávka, takže po té stránce vše fungovalo. Jeli jsme tedy spolu poměrně dlouhou více než 2h trasu, kterou jsou podobně, jako ve vlacích předtím, prospal. Mám naštěstí takový instinkt, že na všech přestupních stanicích se nejpozději při zastavení vlaku proberu.

Krásně jsme tedy kolem 17 h dorazili na nádraží v Jeseníku, kde se 8. července

2009 vyznamenal Iljušin (tehdy ještě ani ne z roty Mladších Práchat), když nám operativně zabezpečil exkurzi do dieselelektrické lokomotivy zvané Brejlovec. Teď však bylo nádraží opuštěné a před ním parkovaly výlukové autobusy. Na Královnu čekal u busu Hydromechanik II. a společně jeli do ubytovny ve škole v centru Jeseníku na kole. Já jsem to vzal pěšky a kolem 18 h jsem byl ve školní tělocvičně, kde mi ebipikli připravili úžasný katafalk. Přestože jsem celou Simulantskou etapu prospal, tak jsem se jen trochu umyl, pojedl něco darovaných endiaronů a na tom katafalku usnul místo večeře.

Mezitím nastaly logistické problémy, protože se ukázalo, že krosna Královny zůstala u výtahu v Broumovském klášteře a po různém telefonování se ukázalo, že by se dala vyzvednout, pokud by tam Hradba dorazila do 22. h. Jenže i když se Hydromechanik I. na cestu vydal, musel ještě změnit směr kvůli etapovému smolaři Jeníkovi Balíkovi, který se svým ořem ztroskotal kvůli defektům před cílem. Nakonec vše dobře dopadlo, až na to, že se při manévrování Hradby v Broumově podařilo poničit jeden ráfek a okolní součásti Hradby. Pochroumaná Hradba i její osazenstvo dorazilo zpět do Jeseníku až někdy po půlnoci a hodně utahané. Sám jsem však v reálném čase tyhle zádrhele moc nevnímal, pořád jsem byl v rekonvalescenčním transu. Dokonce díky našemu dlouholetému jesenickému patronu panu Pavlu Kláskovi jsem si mohl si změřit teplotu, ale bylo to jen 37,0 C, čili typický simulant.

V. etapa (Čt. 30. 7.): Repríza Rodné Hroudy

Jeseník - Supíkovice - Vidnava - Bernartice - Dziewietlice a zpět do Vidnavy - Mikulovice - Zlaté Hory - Heřmanovice - Vrbno p. Pradědem

Ráno jsem se probudil překvapivě svěží. Snídal jsem ovšem přísně dietně, ale jinak jsem cítil, že se navrací zdraví. Proto jsem se rozhodl, že místo krátké etapy *Jeseník-Rejvíz-Vrbno p. Pradědem* se pokusím navštívit Rodnou Hroudu tehdy v Německu, nyní v Polsku. Zbantoval jsem asi dalších 7 ebipiklů, že pojedou se mnou a přidali se i filmaři. Z Jeseníku jsme vyjeli v 10.15 h, protože jsme si ještě před odjezdem prohlíželi místní školní hvězdárnu. Jeli jsme po cyklostezce do Písečné a odtamtud na Supíkovice do kopce a pak po houpavém terénu podél polské hranice do Vidnavy (11.40 h). Tam jsme po kratším pátrání našli pamětní desku na budově pošty, která připomíná zákeřnou vraždu dvou českých pracovníků finanční stráže Josefa Nováka a Františka Pospíšila nacistickou bojůvkou 22. září 1938, tedy ještě před Mnichovem. Deska byla odhalena přesně o 7 let později.

Po krátkém občerstvení jsme pokračovali do Bernartic, kde jsme zajeli ke kostelu, v němž jsem byl pokřtěn, protože moji rodiče chtěli, abych měl čs. křestní list. Narodil jsem se totiž ve služebním bytě čs. celnice pro zboží v německé pohraniční vsi Heinersdorf, kam byl táta přidělen jako přednosta. Mezi Heinersdorfem (= Pruský Jindřichov) a Bernarticemi vedla už za rakousko-uherské monarchie železnice spojující Prusko a Rakousko-Uhersko a šlo vlastně o dvě celnice souměrně umístěné v téže budově, takže pruský a rakouský celník chodili proclívat zboží ve vagónech společně. Rakouskou část budovy pak v r. 1918 zdědilo Československo.

Pobyt naší rodiny se tam však změnil v drama, když po tátovi začali místní zfanatizovaní Němci střílet už v květnu 1937, takže jsme museli uprchnout zpět do ČSR a já jako batole jsem byl fakticky běžencem. Naše rodina našla útočiště u příbuzných v

Opavě, ale to nebyla moc velká výhra, protože přišel Mnichov a utíkali jsme znovu v říjnu 1938 do Moravské Ostravy. To vše si přirozeně nepamatuji, ale máma mi psala deníček, takže se dokážu vžít do nesnází svých rodičů nedlouho po mém narození.

Mimochodem, můj první životní zážitek, který si naprosto zřetelně vybavuji, je obsazení hlavní ulice před ostravskou radnicí nacistickou armádou dne 14. března 1939. Mí rodiče stáli za záclonou okna do ulice a plakali. Na škole, která stála naproti, spouštěli němečtí vojáci protáhlé červené nacistické prapory s bílým terčem a haknkrajcem uprostřed z vyšších pater školy dolů. Následkem obsazení Ostravy jsme se pak koncem roku 1939 stěhovali do Brna, kde jsme prožili celou II. světovou válku.

Němci, kteří nás tak tvrdě vyhnali z mé rodné vsi, patrně netušili, že o pouhých 7 let později budou vyhnáni sami, protože po skončení II. světové války v Evropě se Stalin rozhodl připojit si ke svému impériu východní část Polska a jako kompenzaci dostali Poláci Prusko, takže od té doby sahá polská hranice až ke Zhořelci. Má rodná víska dostala nové jméno Dziewietlice, a z původních obyvatel tam nikdo nezůstal.

Moje pokusy navštívit rodnou ves za totáče se nezdařily. Hranici mezi českým a polským Slezskem hlídali polští samopalníci a brali svou službu velmi vážně. Na rodné nádraží jsem se mohl dívat jediné ze vzdálenosti asi 50 m od hranice, ale i tam po mne už samopalníci startovali. Ebicykl se však na Rodnou Hroudu dostal v r. 2002 ve IV. okružní etapě 24. 7. 2002 zejména zásluhou tehdejšího bernartického starosty pana Michálka. Takže všechno je zdokumentováno, a letos jsem vše jenom nostalgicky se svou malou družinou zopakoval.

Hranici do Polska jsme v rámci Schengenu překročili naprosto hladce ve 14 h, ale při vjetí na pozemek, kde kdysi stálo nádraží. Po válce nádraží v rámci zlepšení vztahů s lidově demokratickým Polskem zrušili, takže z něho zbyl jen kousek nákladové rampy a vodárenská věž pro napájení parních lokomotiv. Netušil jsem ovšem, že tehdejší náhradní pozemek je nyní soukromý a majitel nás odtamtud chtěl vyhnat. Naštěstí Pav-úkmistr umí obstojně polsky a nějak to ukecal. Krásné letní počasí a nostalgie po rodné hroudě způsobila, že jsme setrvali v Polsku až do 15.15 h, a teprve pak jsme se začali po svých vlastních stopách vracet do Vidnavy, kde jsme v těch 8 lidech plus filmaři plenili všechny obě hospody na náměstí až do 16.30 h.

Pak jsme se rozloučili s filmaři a vyrazili zpět stále podél polské hranice do Mikulovic a dále do Zlatých Hor, které se kdysi jmenovaly Cukmantl. Na Biskupské kupě (891 m) nad městem je nejstarší rozhledna v Jeseníkách. Poblíž Zlatých Hor je také slavný poutní kostel Panny Marie Pomocné, jehož začátky jako kaple spadají do počátku 18. stol. Ta se postupně rozšiřovala, jak věhlas poutního místa rostl a úspěšně přežila i josefínské reformy, kdy císař nařídil její zbourání. V letech 1834-1841 byla přestavěna na krásný poutní kostel. Před II. světovou válkou tam ročně přicházelo až více než 80 tis. poutníků za rok. Místo bylo známé pod německým názvem *Maria Hilf*. Kostel nebyl během II. světové války nijak poškozen, ale komunisté poutě zakázali v r. 1952 a pak uvědoměle organizovali vandalismus, který byl na chvíli přerušen během Pražského jara 1968. Po sovětské invazi však úmyslná devastace pokračoval až do 22. září 1973, kdy byl kostel vyhozen do povětří, a buldozery srovnaly trosky se zemí. Hned v r. 1990 se místní veřejnost začala starat o obnovu poutního místa. Stavební práce začaly na jaře 1993, a kostel byl vysvěcen 23. září 1995, přesně 22 let po ostudné demolici. Poutní místo žije; scházejí se zde poutníci z Česka, Polska a Německa, zejména pak mládež.

Náš malý peloton se však počal pozvolna drolit, protože nás čekalo dlouhé stoupání do Heřmanovic, takže jsem postupně odpadal a zůstal se mnou obětavě jen Iľuřin.

Během stoupání jsem vzpomínal, jak jsem po válce trávil část prázdnin v místě, které se teď jmenuje Dolní Údolí, ale tehdy to byl Dolní Grunt. Strýc mého prvního celoživotního kamaráda Pepíka (= geolog Doc. Josef Honěk, CSc.), s nímž jsme společně v Opavě začínali s astronomií, měl v Gruntu u potoka maličkou továrnu na výrobu bakelitu. O prázdninách jsme tam řádili v okolí, a když přšelo, tak jsme zuřivě hrávali ještě s dalšími dětmi poker. Tam jsem se při licitování naučil nasadit zcela neproniknutelnou tvář, což se mi od té doby v životě už mnohokrát hodilo. Nakonec jsem překonal vrchol stoupání, a hladce jsme sjížděli do Mnichova a skončili jsme neplánovanou etapu v tělocvičně Základní školy ve Vrbně až ve 20.30 h.

Pro mne však etapa ještě neskončila, protože pro mne přijela má kolegyně ze studií fyziky na MU v Brně Jitka, která se dostala do Vrbna kvůli svému manželovi - lesním inženýru, který tam působil jako nadlesní. Ona pak učila fyziku na gymnáziu v Bruntále a také na škole ve Vrbně. Díky ní jsme už při několika Ebicyklech měli zajištěné noclehy buď přímo ve Vrbně, nebo v jiných místech Jeseníků. Starší Práče je ovšem také z téhož ročníku fyziky, a jelikož jelo po výrazně kratší trase přes Rejvíz, unesla ho Jitka domů už pár hodin přede mnou. Až za soumraku k sobě odvezla také mne, abych se nejprve zcivilizoval, a pak mi nachystala dobrou večeři. Pochopitelně jsme všichni tři a ještě její vnuk šli spát až po půlnoci.

Přitom jsem se mj. dozvěděl u úžasně iniciativě Vatikána II., který nemohl přenést jen tak přes srdce, že kvůli těm výlukám na tratích a silnicích jsme museli oželeť plenění fary v Jablonném n. O. Z toho důvodu přichystal pro ebipikly plenění operativně na Rejvízu. Všichni, kdo se toho dne vydali po itinerářové trase, byli z toho úplně na větvi a líčili mi vše tak barvitě, že jsem se tím vyprávěním dodatečně téměř najedl.

VI. etapa (Pá 31. 7.): Šťastné Planety

Vrbno - Krnov - Opava - Raduň - Hlubočec - Pustá Polom

Ráno nás se Starším Práčetem Jitka ještě nakrmila a odvezla zpět do školy, kde jsem zvěděl, že ta infekce, která mi zkazila IV. etapu, postihla řadu dalších ebipiklů, ačkoliv jsme v Broumově nebyli na večerech společně, ale každý někde jinde. Možná šlo tedy opravdu o virové onemocnění, ale v každém případě několik ebipiklů stonalo tak mocně, že volili předčasný návrat do domovských dep. Markytán K. byla pověřena opatřit ebicyklí teploměr, který bude uložen ve Vozové hradbě pro příští ročníky. Na trasu jsem vyrážel v 9.30 h směrem na Karlovice, Širokou Nivu a Nové Heřmínovy. To je cyklisticky velmi vděčná trasa, protože se většinou jede skrz lesy. Za Zátorem jsme pak uhnuli na cyklotrasu, která nás krásně dovedla až na okraj Krnova. Tam to však bylo drsné kvůli výkopovým pracím na vozovkách, a tak jsme se rozhodli, že v Krnově obědvat nebudeme a zkusíme dojet až do Opavy, protože mezi Krnovem a Opavou je cyklostezka.

Ta má místy ovšem zajímavé technické parametry, např. hned za Krnovem vede po hrázi rybníka. Hráz je ovšem mírně pod úrovní hladiny, takže pokud nemáte horské kolo, tak musíte bicykl po hrázi vést, přičemž vám zcela nekompromisně teče do bot.

Trasa je navíc docela frekventovaná a přitom tak úzká, že místy hrozí srážky s protijedoucími cyklisty. V jednom úseku je cestička tak úzká, že je tam doslova jednokolový provoz. No ale pořád lepší, než se motat po silnicích podél řvoucích kamionů a jiných znečišťovatelů ovzduší. Souběžně také vede železniční trať z Krnova do Opavy, takže jsme ji několikrát cikcak přejížděli. Tempo tím pádem nebylo tak rychlé, jak jsme si

představovali, když jsme se domlouvali s opavskými filmaři, že se sjedeme na Horním rynku u pamětní desky opavského rodáka astronoma Johanna Palisy (1848-1925). Dorazili jsme tam až ve 12.45h, a natočili krátké vstupy přímo u cukrárny, kde stál Palisův rodný dům.

Palisu lze považovat za ikonu Ebicyklu, protože pochází z Opavy, čili ze Slezska, které je dnes zčásti v Česku, a v Opavě s vyznamenáním maturoval na tamějším gymnáziu. Dále pak studoval na univerzitní observatoři ve Vídni, kterou navštívil Ebicykl při své první větší zájždce do ciziny v 8. ročníku „*Západoslovenská zákruta*“ 22. 7. 1991. Tam se po absolutoriu stal Palisa asistentem, ale následně krátce působil na hvězdárně v Ženevě, a posléze jako vedoucí rakouské námořní hvězdárny v Pule, kde se proslavil objevováním planetek (namáhavým pozorováním pohybujících se objektů očima v dalekohledu). Touto metodou objevil rekordních 122 planetek, což už po něm nikdo nepřekonal. Od r. 1880 se vrátil na Univerzitní hvězdárnu ve Vídni, ale působil také jaké předseda Klubu vídeňských mužů - jezdců!

Objevil mj. planetky (255) *Oppavia* (dávno předtím, než se začaly vyrábět v Opavě oplatky téhož názvu) a (257) *Silesia*. K planetkám, které našel, patří také (243) *Ida*, kolem níž proletěla v r. 1993 kosmická sonda Galileo, a (253) *Mathilde*, navštívená sondou NEAR v r. 1997. Po něm je pojmenována planetka (914) Palisa i kráter na Měsíci. V r. 1883 se zúčastnil expedice za slunečním zatměním na Tahiti, kde jeho cílem bylo nalézt v úhlové blízkosti Slunce hypotetickou planetu Vulkán, pomocí níž chtěli astronomové vysvětlit anomální stáčení přísluní Merkuru. (Vulkán neexistuje; anomální stáčení přísluní vysvětlila až Einsteinova obecná teorie relativity v r. 1915). Není divu, že považujeme Palisu za virtuálního čestného člena Ebicyklu.

Od pamětní desky jsme se na radu filmařů vydali na Dolní Rynek, kde je báječná samoobslužná jídelna, levná, čistá, rychlá, nekuřácká. Do této jídelny jsem chodíval jako student nedaleké Jednotné střední školy v letech 1948-49. Tehdy ale tak výborná nebyla. Filmaři nás protáhli autem k opavskému východnímu nádraží, ale sám jsem se s nimi odpojil do svahu Březinovy ulice, kterou jsem jezdíval do gymnázia a pak do školy po válce na svém prvním bicyklu Budulínek s dřevěnými ráfky, balónovými plášti, cvrčkem a furtšlapem jakož i ráfkovými brzdami (britská firma Mansfield, rok výroby 1912). Po dojezdu ke škole jsem opíral bicykl o zeď školy. Žádné zámky na kola nebyly, všichni jsme po válce byli docela chudí, ale nikoho by nenapadlo, že by mohl cizí kolo ukrást.

Filmovali jsme pak u našeho opavského bytu v činžáku na ul. B. Němcové, pak u tehdejší skautské klubovny Soví Hrádek, a nakonec i na opavském hřbitově, kde jsou pochováni mí rodiče a další příbuzní. Pak jsme se už navzájem rozloučili a jel jsem v 16 h sólo z Opavy po Hradecké ul., ale odbočil jsem na vedlejší silnice kolem Kylešovic do kopce na Raduň. Chvillemi jsem jel po ními cestami, kde jsem se ale musel vyhybat kombajnům, protože za krásného letního počasí probíhaly žně. To byste nevěřili, jak je takový kombajn široký a jak na těch polňačkách nepředvídatelně poskakuje. V Raduni jsem však už měl vyhráno, protože do Hlubočce vede po úbočí kopců krásná lesní asfaltová cyklostezka. Objel jsem vrchol Hůrka (530 m) a v 18.50 h jsem dorazil na Šťastnou planetu Země Kollára, kde už byly jen poslední opozdilci a poslední poháry piva, které s gustem čepoval žíznícím pětiletý Zeměkollárův syn Matyášek. Po krátké zastávce jsem se přesunul do Pusté Polomi a ubytoval v tamější škole. Musel jsem se hodit do gala, protože ve 20 h jsem měl v místní restauraci, kde jsem nejprv povečeřel, veřejnou přednášku „*Pohledy do nebe*“. Na přednášku kromě řady ebipiklů přišli i místní a přespolní posluchači, a tak se protáhla do cca 22 h.

Během večerního brífinku se odehrálo pasování jediné novicky letošního ročníku Kristíny Kokořové, dcery Tornádo Lou. Při obvyklém grilování zazářil svými otázkami Iljušin, takže díky němu je zaručeno, že se nám do řad ebipiklů nevzloudu žádní astronomičtí neumětelové. Zatímco ostatní se po brífinku uložili do svých spacáků v tělocvičně, mne filmaři ještě vytáhli na noční filmování, protože Měsíc v úplňku svítil jako rybí oko. Našli asi tak 20 min. jízdy od Polomi sráz, na kterém jsme točili závěrečné titulky zamýšleného dokumentárního filmu. Točili jsme nejprve tzv. dlouhou verzi, pak další krátkou verzi. Pokaždé jsem oslepen reflektorem musel v záběru nenuceně dokráčet přesně na hranu srázu k předem označenému stéblu trávy a vyprávět na kameru o tom, jak se mi takové natáčení pozdě v noci zamlouvá. Do svého spacáku jsem se zachumlal ve 2 h ráno.

VII. etapa (So 1. 8.): *Bludná*

Pustá Polom - Krásné Pole - Vřesina - Klimkovice - Polanka - Jistebník - Petřvald - Sedlnice - Závěšice - Štramberk - Ženklava - Veřovice - Hodslavice - Jasenice - Mstěnovice - Valašské Meziříčí

Vstávalo se mi tedy docela těžce a protože poslední etapa byla naplánována na 97 km s odbočkou na Hvězdárnu a planetárium Johanna Palisy v Krásném Poli, a pak ještě na Kávu u Melantricha, bylo mi jasné, že to po tom krátkém spaní nestihnu, když máme mít ve ValMezu slavnostní závěr Ebicyklu ve 22 h. Proto jsem uvítal nabídku Zeměkollára, že nás - chřadnoucí ebipikly - provede okolo Ostravy do Studénky a odtamtud je to do ValMezu prý už jen kousek...

Po snídani v restauraci jsme tedy vyrazili jako poslední v 9.20 h do Krásného Pole, což je v závěru velmi slušný krpál, ale to už znám ze dvou dřívějších ročníků. Letos nebylo takové vedro jako tehdy. Novinkou však byl přejezd kolem rozrytého terénu budoucí rychlostní silnice z Ostravy do Opavy. Přesně za hodinu jsme dorazili do areálu HaP, který vznikl v r. 1980 a prošel v minulých letech velkou rekonstrukcí, zejména pak modernizací přístrojů planetária za 150 mil. Kč. Je to (pokud se nepletu), jediné planetárium u nás, kde mají dvojí možnost promítání hvězdné oblohy - klasickou optikou a digitální počítačovou grafikou. To nám předvedla vedoucí Planetária Dr. Ivana Marková, PhD., která nás provedla zkrácenou prezentací nejrozličnějších možností a vychytávek nových aparatur. Prohlédli jsme si také interaktivní přírodovědecké exponáty, které jistě přilákají návštěvníky, zejména pak ty, které napadne se na ně zavěsit, nebo je rozhoupat, prostě Komenského škola hrou ve XXI. století.

Z Planetária se tedy vydala naše odloučená osmičlenná skupina na zkrácenou etapu směrem na Vřesinu a Klimkovice do Jistebníku, kde jsme našli hned u trati cyklistickou hospodu, takže jsem tam ve 13 h zakotvili na oběd. Bylo to těsně u hlavní trati Přerov - Ostrava, takže nám za zády každou chvíli prosvíštěl nějaký rychlík, ale i nákladní vlaky, které sice svištěly méně, ale zato opravdu dlouho. Nebylo to daleko od osudného přejezdu ve Studénce, kde došlo vinou řidiče polského kamionu, který si tzv. zkracoval cestu kvůli úspoře na mýtném, k velkému železničnímu neštěstí, při němž zahynuli 3 cestující v Pendolinu a další, včetně strojvůdce, byli těžce zraněni. Nehoda se stala těsně před startem Ebicyklu ve středu 22. července ráno před 8. h.

Vědomí, že jedeme zkrácenou etapu, nás ukolébalo do sladkého nicnedělání po dobrém obědě, a tak jsme v zahrádce restaurace uvolněně seděli, probírali různá zá-

važná světově aktuální témata a já jsem klimbal. To nakonec vyburcovalo Tornádo Lou a její dceru Kristínu, že poháněny jsouc netrpělivostí, aby už byly v cíli, vyrazily na trasu ve 14.15h. My bohorovně jsme se rozhodli pokračovat až v 15.30 h. Zeměkollár jel obětavě s námi ještě kus cesty po různých téměř nesjízdných zkratkách, kde nejvíce překážely zbytky dávného asfaltu, přes Petřvald a Mošnov směrem k Příboru. Tam jsme se s ním rozloučili, protože se už musel vrátit do Hlubočce. Ještě jsem ho litoval, že si tak kvůli nám obětavě zajel daleko dál, než původně slíbil, ale on se lišácky usmál a utrousil: "V každém případě mám před sebou kratší cestu než vy do Valmezu." Teprve večer jsem pochopil hluboký smysl tohoto výroku.

Podle Zeměkollárova návodu jsme ještě před Příborem uhnuli na Sedlnice do Závišic. Tam nás však cesta zavedla ke kopcovité trasě do Štramberka a už to skoro vypadalo, že skončíme na vrcholu rozhledny štramberská Trúby. Naštěstí nás místní cyklista navedl na jinak zlověstně stoupající křižovatce rozumně dolů do Ženkavy. Na silnici bylo sice varování, že průjezd obcí je uzavřen a auta měla jezdit po dlouhé objíždce, ale usoudili jsme, že na kole to zvládneme, a tento úsudek neměl chybu. Projeli jsme rozkopanou Ženkavou a pokračovali na Veřovice a Mořkov do Hodslavic. Šlo nám to ale nějak pomalu a hlavně jsme nechtěli pokračovat po frekventované silnici z Hodslavic do Valmezu.

Věděli jsme, že by tam měla být cyklostezka a dokonce jsme její začátek našli, ale vypadala dost hrůzostrašně, opravdu jen pro horská kola, tak jsme nakonec dostali od místního cyklisty lepší radu, ať to vezmeme oklikou po vedlejší silnici na Jasenici, což se ukázalo jako schůdné, ba dokonce sjízdné. Cesta konečně začala klesat dolů, ale už se docela připozdívalo. Projeli jsme Mstěnovice a napojili se na hlavní silnici od Hranic do Valmezu. Naštěstí souběžně vedla cyklotrasa přes podnik DEZA až téměř do Valmezu. Prokličkovali jsme Valmez k nádraží, kde jsem si koupil jízdenku na nedělní cestu do Prahy, a pak jsme hledali nějakou restauraci, kde bychom se navečeřeli.

Našli jsme hotel Abácie na výpadovce do Bystřice p. Hostýnem. Bylo to přepychové sídlo, kde se pohybovali číšníci neslyšně a v livrejích a kde na diskrétně osvětlené terase večeřela patřičně vyšňořená místní smetánka. Působili jsme tam ve svých upocených dresech poněkud nepatřičně, ale jídlo bylo vynikající, ovšem za příslušně luxusní ceny. Seděl jsem u stolu se Starším Práčetem a obětavým Jeníkem Balíkem, který nás jediný provázel celou zkrácenou trasu, ačkoliv by pochopitelně mohl jet daleko rychleji. Večeři jsme platili kolem 21.20 h a přesně ve 22 h jsme po mírném hledání, kde nechal tesař díru do Ústavu sluchově postižených, dorazili na slavnostní ukončení 32. Ebicyklu. K našemu potěšení zůstali na rozloučení téměř všichni ebipikli, aby ještě v tělocvičně přespali. Přijelo dokonce i pár ebipiklů, kteří se museli z pracovních a jiných důvodů v dřívějších etapách odpojit a jejich drahé polovičky přivázely dokonce různé pamlsky pro nás, co jsme spanilou jízdu absolvovali.

Závěr akce byl tentokrát mimořádně dlouhý, protože jsme si sdělovali zážitky z poslední etapy, ale také celkové dojmy z ročníku, kde nám velmi přálo počasí. Tentokrát se na úspěchu Ebicyklu podíleli úplně všichni, kdo se ho zúčastnili. Tradičně skvělou práci odvedli Bludný Holanďan při přípravě znamenitého itineráře exkluzivní kvality a Sir jako oponent nulté verze. Ke kvalitě výsledného produktu zdatně přispěl Melantrich vyrobením souběžných verzí itineráře pro různé digitální fajnšmekry. Heroické výkony podávala Vozová Hradba, činili se Hydromechanici, fantastické bylo posezení u Hájků a nelze ani zapomenout na výjezdní plenění na Rejvízu, které zařídil Vatikán II. Strážce Měšce plnil prvotřídně svou roli diskrétního bankéře, který je zdánlivě neviditelný, ale zato naše zá-

vazky hradí v plné výši a ve smluvených termínech. Kromě toho objevil řadu hvězdáren, které jsme tím pádem mohli navštívit, popřípadě minout. Markytán K. nejenom že obstarávala proviant a navigaci Vozové Hradby, kterou už řadu let zapůjčuje milosrdně Jenda Balík, ale postarala se též o přípravu pohlednic váženým ebipiklům, kteří se z různých důvodů nemohli letošního ročníku zúčastnit. Oživením pak byla i účast opavských filmařů, kteří slíbili, že celý dokument nám pak věnují do archivu. Last but not least, na Ebicykl se letos po krátké pauze navrátil Miroslav Navrátil alias Myšák, který má patrně již nepřekonatelný rekord, že poprvé jel Ebicykl v 5. ročníku v r. 1988, kdy mu bylo teprve 9 let.

Teprve kolem půlnoci jsem zhasínal v tělocvičně světla.

Jo, a mimochodem, v té zkrácené poslední etapě jsme ujeli 91 km, takže jsme proti oficiální trase ušetřili celých 6 km. Zeměkolláre, díky, to Ti nezapomeneme!

Ebilog (Ne 2. 8.)

Valašské Meziříčí - Praha, Hostivař

Ráno se začala tělocvična postupně vyebipiklovat. Díky CykloRadce všichni, kdo se potřebovali se svými bicykly dostat vlakem na hlavním tahu do Olomouce až Plzně, měli zařízené rezervace pro kola, což je v době prázdnin téměř nadlidský úkol. Míst pro kola ve vlacích je pranepatrně, a vše se muselo zařídit s předstihem 2 měsíců. Jelikož Vozová Hradba s námi setrvala přes noc, měli jsme zajištěn odvoz bágů na nádraží, takže jsme se sami nalehko dopravovali po ose. Dokonce nám k tomu poprchávalo, takže místo vzduchového chlazení jsme ocenili vodní, které je - jak známo - energeticky účinnější. V 9.20 h jsem se spolu s Plzeňáky CykloRadkou a Dalimilem nalodili na rychlík Vsacán, který do Prahy přijel s nevelkým zpožděním. Plzeňáci tak bravurně stihli nejbližší přípoj do Plzně, a já jsem se vydal domů metrem, pak poslední 4 km z Opatova domů na kole. V domovském depu jsem byl ve 14 h a tím pro mne krásný ročník skončil.

Zatímco ve všech předešlých ročnících jsem přibral od 1 do 3 kg, tak tentokrát jsem 2,5 kg ubral.

o - O - o

Praha 8. IX. 2015

pH S.J.

=====

Základní statistické údaje XXXII. Ebicyklu

Souhrnná nominální délka etap: **497 km**

Průměrná délka etapy: **71 km**

Ebicyklisté, kteří jeli alespoň jednu etapu na kole/koloběžce: **55**

Věkové rozpětí: **15 - 79 roků**

Zastoupení žen: **33 %**

Má vlastní statistika

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvv

Č.etapy

Délka (km)

I.	80
II.	72
III.	45
IV.	0 (vlakem 233 km)
V.	90
VI.	93
VII.	91

(Ebilog 4 km)

Celkem **471 km**
 Průměrné rychlosti (čistého času) v etapách: **10 - 12 km/h**
 Maximální rychlost **54 km/h**

%%%

Dvojcelnice v Heinersdorfu v r. 1905. Muž v uniformě je rakouský celník, který je dědečkem a malý klouček pod okapovou rourou, která je na hranici mezi pruskou a rakouskou celnicí, je budoucí táta mého spolužáka z gymnázia v Brně. Před budovou je pumpa na vodu a u ní malá budka se stříškou. Rakouskou část celnice (v popředí snímku) zdědila ČSR v r. 1918. Vlakové koleje jsou za budovou.

Ve věku 15 měsíců (V. 1937) stojím u té pumpy a předstírám pumpování.

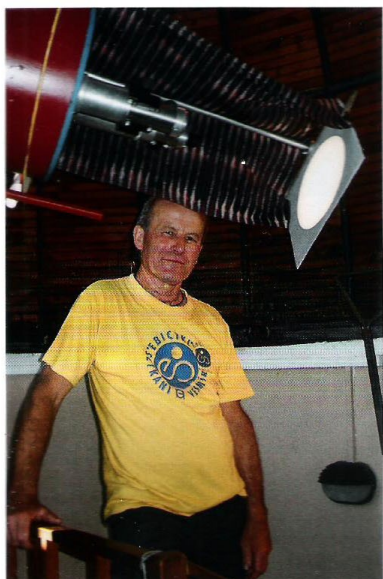
Panoramatický snímek okraje Dziewietlic, kde stála až do konce 70. let minulého století zmíněná dvojcelnice, přestavěná po válce na hospodu. (foto Martin Petrásek).

Poprvé na vědomé (39 let) návštěvě svého rodiště v r. 1975.

KOVOSVIT MAS JE PLNÝ ZAJÍMAVÝCH LIDÍ

Zdeněk SOLDÁT – amatérský astronom

Při zákresu Slunce na hvězdárně v Sezimově Ústí.

Zdeňku, jak dlouho pracuješ v KOVOSVITU a na jakém úseku?

Do firmy KOVOSVIT, kde pracuji čistého času 24 let, jsem přišel z finančních důvodů z místní truhlářské firmy v roce 1982. Tehdy firma hledala jeřábíka na tlučící věži za slévárnou a já jsem později této práci úplně propadl. Je to, jako když sednete za volant auta a pocítíte, že jste ve svém živlu.

Tvým koníčkem jsou hvězdy a vesmír. Kdy jsi jejích kouzlu propadl?

Zájem o vesmír a astronautiku u mě nastal přibližně ve 14 letech, tedy v době, kdy astronomická literatura na pultech obchodů byla vzácná. Rovněž dalekohledy nebyly oproti současnosti k sehnání. Předtím ustala výroba vynikajících obřích triedrů Binar 25x100, kterým např. doc. Mrkos z hvězdárny Kleť objevil svých 9 komet. Jako kluci jsme v 70. letech

chodili do antikvariátu pro starší knížky, stavěli si z brýlových čoček malé dalekohledy s průměrem objektivu pouhých 56 a 63 mm, já měl navíc i dvoumetrový dřevěný dalekohled, sice se špatnou světelností a vadami, ale kresba kráterů na Měsíci, planet, hvězdokup a mlhovin byla zdařilá. Mezitím jsme chodili k panu Vonšovskému na hvězdárnu do Tábora a na hvězdárnu v Sezimově Ústí k panu Peštovi. V Táboře nás kolega Vonšovský kromě pozorování oblohy v přezářeném městě často procvičoval v suchopárných nebeských souřadnicích, což se mi později hodilo při přednáškách na hvězdárně v Sezimově Ústí. Tábořská hvězdárna, mimochodem třetí nejstarší hvězdárna v Čechách, prošla v nedávné době rozsáhlou rekonstrukcí, takže všem zájemcům o astronomii upřímně doporučuji její návštěvu. S poznáváním vesmíru od počátku přišel zájem i o sci-fi literaturu a film. Máje domáci sci-fi knihovna čítá desítky knih, především od autorů jako Artur Clarke či Issac Asimov a ukazuje, co bylo, je a nejspíš nás v budoucnosti čeká, neboť již dávno žijeme dobou sci-fi.

kosmické sondy Vega 1. a 2 pro výzkum Venuše a Halleyovy komety (Venera – Aley). Obě součásti byly vyráběny z titanu. Sondy se ke kometě v roce 1986 přiblížily na vzdálenost 8,5 tis. km. Ve vesmíru zabloudíte lehce, takže naši odvedli super práci. Viz: <http://mek.kosmo.cz/sondy/rusko/vega/>

Co je v astronomii tvou specializací? Četl jsem o zakreslování sluneční fotosféry metodou projekce, přiblíž to čtenářům.

Od roku 1981 jsem měl volnou ruku k veškeré činnosti na hvězdárně. Popularizace astronomie a příbuzných věd, tedy šíření poznatků z astronomie, byla úkolem každé amatérské hvězdárny všude v ČSSR. Stejně jako v jiných oborech zde amatérští nadšenci prezentovali a předávali poznání široké veřejnosti a školám. Co mi však na hvězdárně chybělo, byla odborná činnost. Osvětlení města zhoršuje pozorování nočních objektů, proto jsem zavedl sledování denní hvězdy – Slunce. Jde o téměř každodenní kresby slunečního povrchu, tedy skvrn a mračen fakulových polí ve fotosféře. V té době již v oboru pozorování Slunce pracovalo přes 25 hvězdárén a soukromých stanic, které dokázaly pokrýt území státu 360 dní slunečního svitu. Jiné hvězdárny pracují na pozorování zákrytů hvězd Měsícem a asteroidy, proměnných hvězd nebo meteorickou astronomií. Ještě za pana Pešty a podpory pozdějšího vedoucího hvězdárny, pana Hartmana a díky setkání s RNDr. Krivským ze sluneční sekce Astronomického ústavu v Ondřejově jsem v roce 1982 zahájil sledování Slunce metodou projekcí, při níž jsou trvale zaznamenávány změny na slunečním povrchu. Vyšší skvrnová aktivita určuje pravděpodobnost výskytu erupcí a v podobě záření může mít negativní vlivy na Zemi (mozkové-cévní nemoci, myokard, zmizení rádiového spojení z důvodu náhlé průzračnosti ionosféry, kolaps energetických sítí a jevů). V této době jsem pořádal i astronomicko-kosmické výstavy k různým výročím, na které jsem zval pravidelně za značného zájmu veřejnosti dr. Krivského, o světových dalekohledech u nás přednášel optik největšího 2m dalekohledu doc. J. Zicha z ČVUT, novinář ing. Pacner (ET-civilizace, astronautika), často k nám jezdí dr. Grygar z FZÚ AV

PRO KAŽDÉHO ASTRO-AMATÉRA JE ÚSPĚCHEM OBJEVIT JIŽ OBJEVENÉ

Pro každého astro-amatéra je úspěchem objevit již objevené. U mne to byly např. dvě komety – jedna již tehdy půl roku známá. V roce 1975 jsem před odjezdem do práce zahlédl a druhý den ve 4 hodiny ráno, kdy byla ještě větší tma, pozoroval kometu století West s chvostem v délce neuvěřitelných 120°, tedy přes půl oblohy.

Dnes se sotva ví, že KOVOSVIT v r. 1984 zajistil technologii pro výrobu složitých součástí gyroskopu pro automaticky stabilizovanou plošinu A-SP-6 pro ruské

a čestný člen naší hvězdárny (TV -Okna vesmíru dokořán).

Letošní rok je rokem 3. výročí astronomických milníků v Sezimově Ústí. Můžeš nám doporučit něco, co nebylo popsáno v programu oslav hvězdárny F. Pešty?
K 50. výročí provozu hvězdárny bych rád, aby se obyvatelé planety č. 26971 Sezimovo Ústí a planety č. 21682 Peštafrantišek letos v říjnu opět setkali s astronomem a přítelem dr. Jiřím Grygarem, který je široké veřejnosti známý z mnoha televizních i rozhlasových pořadů, např. Meteor.

Vím o tobě, že další tvým koníčkem je cyklistika a že i tuto aktivitu jsi dokázal skloubit s astronomií. Dokážeš našim čtenářům toto propojení zdánlivě nesouvisejících oborů nějak osvětlit?

V roce 1983 jsme obdrželi na hvězdárnu dopis podepsaný dr. Grygarem a dr. Hollanem, astronomem z HaP v Brně, který byl vlastně pozvánkou na cyklistickou expedici po hvězdárnách. A letos nás čeká již 32. ročník tohoto Ebicyklu. Od r. 1984 objíždíme a prázdninách, v období kolem měsíčního úplňku různé

OSVĚTLENÍ MĚSTA ZHORŠUJE POZOROVÁNÍ NOČNÍCH OBJEKTŮ

hvězdárny (7 etap, cca 600km), přičemž střídáme Čechy, Moravu, Slovensko, občas s krátkými výlety do Šengenu. Mnohé hvězdárny jsme navštívili několikrát.

A nesmím zapomenout ani na svůj další koníček, kterým je hudba. Kromě klasické hudby poslouchám i hudbu typu pop, bluegrass-country, rock, zajímá mě i hudba a život východních kultur a původních národů (indiáni, aboriginci aj.). Dále se zajímám o duchovní a náboženské proudy planety (zen), mystiku, čajovnictví, by-

linkářství, poezii, japonskou poezie haiku a už od školních let sleduji zahraniční politiku, která je ukazatelem toho, jak vývoj planety může probíhat.

Můžeš se s námi na závěr našeho rozhovoru podělit o své životní krédo nebo moudrost, kterou se řídíš?

Pozemské krédo: „Nezávidím, ale přeji.“
Vesmírné krédo: „Chraňme planetu Zemi. Nechovejme se jak šílená posádka kosmické lodi ve vesmíru, která se snaží probít ven. Jiná Země není.“ ❧

Za zajímavý rozhovor děkuje Mira Lazar

17

LIDÉ ZDĚNÝ SOLDÁT – AMATEŘSKÁ ASTRONOMIE

Z úplného zatmění Slunce u Balatonu v r. 1999.

Se Světoběžníkem Vítou Dostálem v rodném Hlubočci.

Letošní rozhovor Eddyho s redaktorem závodního čtvrtletníku firmy Kovošvit v Sezimově Ústí

```

=====
Spojení z Broumov [NA]                               Strana: 1/ 1
      do Jeseník
=====
Odjezd 29.7.2015                6 hod 10 min, 233 km, 319 Kč/239 Kč

Broumov                Odj. 11:01 Sp 1753
Náchod                 Prij. 11:59 (Starkoč)

Náchod                Odj. 12:22 Sp 1873
Choceň                 Prij. 13:21 (Choceň)

Choceň                Odj. 14:25 R 891 Hradišťan
Zábřeh na Moravě      Prij. 15:09 (Luhačovice)

Zábřeh na Moravě      Odj. 15:31 Bus 1411
Jeseník               Prij. 17:11 (Jeseník)
=====
(c) CHAPS spol. s r.o.; ČD, Telematika, o.z.
Za správnost údajů jiných dopravců (zahr. železnic) ČD neručí.

```

Itinerář 4. Simulantské etapy Broumov-Jeseník (St 29. VII.2015)

Fiakr, který mne z Pruského Jindřichova vezl do Bernartic ke křtu (4. IV. 1936). Na snímku je též moje máma (napravo ode mne v povijanu) a kmotra (zcela vpravo). V náručí mne drží porodní bába.

První krůčky na rampě celnice s mámou před Vánoci 1936.

Budoucí pH S.J. před Vánoci 1936 u zábradlí rampy, ze které zbyl právě ten kousek, který tam dosud je, akorát už bez zábradlí... Na tomto zbytku rampy jsem líbal rodnou slezskou hroudu v 19. Ebicyklu v červenci 2002.